

overskuelig som mulig, er mit Ønske i saa Henseende opfyldt. Hvad angaar Realiteten, blive vi nok enige.

Judenrigsministeren (Steel): Ja, det forekommer ogsaa mig, at denne Forhandling vel maa anses for at være ret udtømmende, og at den Tid er kommen, hvor man med god Samvittighed kan lade dette Lovforslag gaa videre paa den Vej, som jeg vil haabe, det kommer til at gaa. Jeg skal derfor ikke komme tilbage til flere af de forskjellige Enkeltheder, hvorom der har været Meningsforskjel mellem enkelte Medlemmer her i Salen og mig. Jeg skal heller ikke komme ind paa en Omtale af Enkeltheder, der ikke have givet Anledning til en saa nøje gjenfaldig Udveksling af Meninger som en hel Del andre, idet jeg ikke tvivler paa, at Alt, hvad der er blevet sagt her, vil blive gjort til Gjenstand for en omhyggelig Drøftelse i det Udvalg, som jeg ikke paa nogen Maade betvivler vil blive nedsat i en Sag af denne Betydning. Der er kun et Par ganske enkelte Hovedpunkter, jeg ønsker endnu at omtale. Der er et lille Mellemværende mellem det ærede Medlem for Aalborg Amts 2den Valgkreds (Steffensen) og mig angaaende Forstaaelsen af det Forhold, hvori Bredeierne staa til Blandet i de Vandløb, til hvilke de ere Bredeiere. Jeg vil kun sige, at jeg ikke har lagt Vægt paa, om man vil kalde det Eiendom eller ikke. Jeg tror ikke, det er rigtigt at kalde det Eiendom; men det har for mig Mindre at betyde, og det, som jeg i den Henseende bemærkede, var, at man har en saa klar Definition af, hvad dette Forhold er, i Anordningen af 29de Juli 1846, at der ikke kan være nogen Meningsforskjel om, hvad det egentlig er, Bredeierne har, og at det, der bliver tilbage af Eiendomsretten og kaldes saaledes, for Bredeierne er af den Besskaffenhed, at, naar man vil anvende det rene Eiendomsbegreb paa alle de Forhold, som staa i Forbindelse med den Sag, kommer man ikke til det Rette. Det var det, jeg sagde, men at optage Kampen med det ærede Medlem om, hvorvidt det, der bliver tilbage kan kaldes Eiendomsret eller Ikke-Eiendomsret, er ikke min Hensigt, thi det forekommer mig ikke at være af nogen afgjørende Betydning. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 4de Valgkreds (Sørup) mente endnu bestandig, at dersom man vilde anvende Konsekvenserne af den Maade, hvorpaa vi i dette Lovforslag have behandlet Grundlovens § 82, paa samme Maade fremdeles, vilde vi være væsentlig borte fra Hensynet til, haad man kalder Almenvellet. Han saae ikke, at der ikke var mange andre Omraader, hvor man ikke kunne sige, at Almenvellet ikke er interesseret i, at vi have gode Love. Ja, det er ganske vist Noget, som interesserer i Almindelighed, at vi have gode

Love; men det maa dog erkjendes, at det Emne, som er Gjenstand for Lovgivningsvirksomheden, kan være af en ganske forskjellig Betydning, som mere eller mindre angaar Almenvellet. Nu forekommer det mig, at jeg har en betydelig Støtte for min Mening i dette Tilfælde, hvor vi befinde os paa et overordentlig vigtigt Omraade, i hele den offentlige Mening, i de Udtalelser, som netop i denne Tid ere faldne fra forskjellige Sider og nylig ved Finanslovens Behandling, at det er en Opgave, en overordentlig vigtig Opgave for os under de nærværende Forhold at støtte og fremhjælpe vort Landbrug; men at deraf skulde følge, at man i hvert enkelt Tilfælde ved en Lov, der angaar Anliggender, der vedrøre det almene Vel, skulde kunne sige: Ja i det Tilfælde kræver Almenvellet, at vi expropriere, det er jo en ganske anden Sag. Det er ikke Tilfældet. Saa vilde mange af de Love, som have givet Anledning til Expropriation, aldrig komme til Anvendelse. Nei, Sagen i sig selv er af den Besskaffenhed, at man kan sige, at Almenvellet kræver, at vi fremme dette Anliggende, og det gjør vi igjennem Bestemmelser, som ere forsvarlige i det enkelte Tilfælde. Jeg vil nødvendig give Anledning til, at vi faae et Præcedens ved denne Lov, som skulde forandre den Betydning, som vi tillægge Grundlovens § 82, og jeg vil derfor ogsaa sige, at man andre Steder, i andre Lande har tillagt dette Emne en saadan Betydning, at man endog der er gaaet videre med Hensyn til Friheden overfor Eiendomsretten end hos os. Den svenske Lovgivning og andre Lovgivelser behandle denne Sag med meget større Frihed, end vi have gjort og med mindre Hensyn til Eiendomsretten. Jeg vil ogsaa sige, at der er Præcedenser med Hensyn til Afgangen til Expropriation, som forekomme mig at staa længere tilbage i almen Vigtighed end dette Lovforslag gjør. Det ærede Medlem vil selv se, at Loven af 4de Juli 1850 giver Afgang til Expropriationen til Boliger for Husvilde. Det er virkelig en Sag, som kan have megen Interesse for Husvilde og de Kommuner, hvor man søger at forhindre, at disse skulde blive fattiglemmer; men det er dog et Anliggende, der ikke som det her foreliggende kan siges at angaa det Hele. Jeg siger dette, fordi jeg, som sagt, ikke gjerne vilde paadrage mig en Behreidelse for, at Lovforslaget paa dette Omraade har søgt at indfri Regler, der skulde have anden Betragtning af Forholdet til Grundlovens § 82 til Følge end den, som tidligere har været gjældende. — Jeg vil ikke komme tilbage paa det almindelige Spørgsmaal om Vandfynsmændenes Digtighed og Kompetence. Jeg vil kun sige, at den Erfaring, jeg har haft i denne Henseende, har jeg ikke hentet fra Aaret 1846, men fra en længere Tid, i hvilken jeg har beskæftiget mig med disse Ting. Jeg nærer fremdeles en Tvivl om, det ikke skulde være